

Robotnícka legitimácia
(poľnohospodárska)

*Mária
Hlaváčková*

Číslo: 9/29

Krajina: Slovensko

Okres: Nové Mesto n/V

Obec: Pobečivín

Robotnícka legitimácia

pre poľnohospodárskeho robotníka

Terzia Kasánová

vydaná, dňa 19. marca roku 1929

Obecným úradom

Prof. Jozef Javro
v m. i. s. v. komisár

Opis osoby :

Rok narodenia : 1913

Náboženstvo : rim. kat.

Rodinný stav : svobodná

Stále bydlisko : Pobedim

Postava : tenká stred. výšky

Tvár : okuhlá

Oči : tmavé

Obočie : tmavé

Nos : primeraný

Ústa : mierné

Vlasy : tmavé

Zuby : ústredný kaz.

Brada : _____

Fúzy : _____

Zvláštne znamenie : _____

Maria Moišon

vlastnoručný podpis.

Zákon z roku 1898 čl. II.

o určení právneho pomeru medzi zamestnávateľmi
a medzi hospodárskymi robotníkmi.

I. oddiel. O robotníckych legitimáciách.

§. 1. Ten, ktorý sa zaviaže polnohospodárske práce
nie ako čelaď vykonávať, musí mať robotnícku legitimáciu.

§. 2. Legitimáciu vystavuje predstavenstvo tej obce,
v ktorej sa robotník stále zdržuje.

§. 4. Robotnícke legitimácie sú kolku prosté.

§. 5. Smernice ohľadom vystavovania nových ztra-
tených, zaplnených, alebo obnovovanie zrušených rob-
legitimácií vydá min. orby s porozumením s min. vňútra.

II. oddiel. O uzavretí polnohospodárskych pracovných smlúv.

§. 6. Určenie smluvných podmienok je predmetom
voľného dohodnutia stránok.

§. 7. Na spoločnú prácu jednou smluvou zviazaní
robotníci sú povinní v páde vyskytnutia sa trov (odškod-
ného) tieto spoločne snášať.

§. 8. S takými robotníkmi, ktorí chcú bárs akú pol-
nohospodársku prácu nie ako čelaď prevziať, musí sa
smluva vždy písomne a výjmu pádov spomenutých v
§§-och 17, 30 a 40, pred zamestnávateľom alebo pred
jeho oprávneným zástupcom alebo pred predstavenstvom
tej obce uzavrieť, do ktorej väčšina robotníkov patrí.

Taká smluva, ktorá, keď aj na splnenie poľnohospodárskych prác znie, nebola ale dľa predpisu tohoto zákona uzavrená, nemôže byť pred správnymi vrchnosťami uplatnená.

§. 9. V smluve na žatvu musí byť vždy poznačený druh plodín a veľkosť plochy.

§. 10. Keď sa zamestnávateľ v smluve aj na stravovanie robotníkov zaviazal, — musí byť v nej ustálená aj peňažná hodnota denného stravovania.

§. 11. Keď bol robotníkom pri uzavrení smluvy závdavok alebo preddavok daný, ten môže sa im do ich mzdy započítať prinavrátenie toho však platnosť smluvy neruší.

§. 13. Dľa § 8-ho pred obecným predstavenstvom uzavreť a v dvoch písomných exemplároch vystaviť sa majúcu smluvu, obecný notár povinný je ešte pred podpisom, pri prítomnosti jedného člena obecného predstavenstva stránkam prečítať, im práva a povinnosti v ich materinskej reči vysvetliť a následky porušenia smluvy napomenúť.

§. 14. Po podpísaní smluvy je povinný obecný notár spolu so svojim spoločníkom obecného predstavenstva na obadva exempláre smluvy klauzulu napísať o tom, že smluva bola stránkam prečítaná a vysvetlená, tak aj podpisy uhodnoveriť a do každej robotnickej legitimácie vpísať meno zamestnávateľa, druh a čas práce a to, že majiteľ legitimácie pred nimi smluvu uzavrel. — Klauzulou opatrený jeden exemplár má sa dať zamestnávateľovi a druhý tomu povereníkovi robotníkov, ktorý bol v smluve pomenovaný.

§. 16. Keď sa notár o tom presvedčí, že smluva nereflektuje vôbec na podpisy v §§-och 9 a 10 zákona spomenuté, keď vidi, že smluva protivi sa zákonom a pravidlám, nesmie pri uzavretí smluvy účinkovať. Nesmie

ani vtedy spoluúčinkovať pri uzavretí smluvy, keď vidi, že robotníci postrádajú robotnicke legitimácie, alebo keď má vedomosť o tom, že robotníci pre tú istú prácu, už s iným zamestnávateľom uzavreli smluvu.

§ 17. Vláda má právo výnimečne dovoliť aby sa smluvy nemusely pred predstavenstvom obce vystavovať, v tom páde sa smluvy len cieľom vidimovania predložia obecnému predstavenstvu.

§ 20. Poľnohospodárske robotnicke smluvy sú kolku prosté.

§ 21. Smluvy (kontrakty) sú kolkov a poplatkov prosté.

III. oddiel. O pádoch zrušenia smluvy

§ 22. Zamestnávateľ je oprávnený takému robotníkovi vypovedať, ktorý po uzavretí smluvy: a) telesne urazil zamestnávateľa alebo jeho príbuzného, alebo jeho povereníka, alebo trestný skutok spácha, alebo sa pokusí taký spáchať; b) keď zamestnávateľovi, jeho rodinným ťidom alebo jeho oprávneným povereníkom zúmyselne škodu zapríčiní; c) keď je odsúdený pre zločin, alebo pre trestný čin zo zisťnosti; d) keď je odsúdený pre priestupok proti §§ 65. a 66. tohoto zákona; e) keď sa stane na splnenie práce neschopným.

§ 23. Zamestnávateľ z príčiny v § 22. spomenutej len v tom páde je oprávnený smluvu zrušiť, jestli toto svoje predsavzatie robotníkovi za 24 hodín od toho času, ako sa o príčine dozvedel, v doporučene odoslanom liste na vedomie dá. Keď zamestnávateľ toto upovedomenie zamešká, smlúvu neskôr z tejto príčiny zrušiť nie je oprávnený.

§ 24. Keď sa smluva na základe príčiny v dobe d) § 22-om spomenutej za tvrdenie prác zruší, zamest-

návateľ je povinný zaslúženú mzdu robotníka v hotovosti u patričnej vrchnosti za 3 dni deponovať a za ten istý čas o náhradu škody svoje práva uplatniť. Jestli sa smluva z príčiny v bodoch a) a e) § 22. spomenutých zrušila, musí byť mzda robotníka v smysle § 41-ho vyplatená.

§. 25. Smluvný robotník je v tom páde oprávnený zrušiť smluvu, keď: a) po uzavrení smluvy zamestnávateľ, toho rodina, alebo úradne mravy robotníka ohrozuje, jemu skutkom ubližuje alebo proti jeho telesnej integrite, životu alebo majetku trestný skutok spácha alebo sa pokusí; b) keď u zamestnávateľa v čase uplynutom medzi uzavretím smluvy a započatím splnenia ako čelad alebo nádenník slúžil a za tento čas mu prislúchajúcu mzdu zamestnávateľ bezprávne zadržal; c) keď po uzavretí smluvy ku splneniu práce pre chorobu neschopným sa stal; d) keď na ten čas, v ktorom by mal smluvu splniť, do vojenskej služby je povoláný.

§. 26. Keď robotník pre bárs ktorý v §-e 25-om spomenutých pádoch smluvu zrušiť chce, musí to za 24 hodín po vzniknutí toho pádu, pre ktorý on smluvu zrušiť mieni, lebo ústne alebo v čas v doporučenom liste zamestnávateľovi na vedomie dať. Keď robotník toto upovedomenie zamešká, neskôr z tejto príčiny už smluvu zrušiť oprávnený nie je.

§. 27. Keď sa smluva už po čas plnenia zruší, vtedy v páde v bode a) § 25. vzpomenutom musí zamestnávateľ robotníkovi zabezpečenú úplnu mzdu vyplatiť, v pádoch v bodoch b), c), d), § 25. spomenutých ale má sa mu len skutočne zaslúžená mzda a prislúšnosť vyplatiť.

§. 28. Zamestnávateľ, jestli smluvu on zrušil, alebo jestli smluva vzájomnou dohodou bola zrušená a keď pre zrušenie smluvy skrz robotníka žalobu pozdvihnúť nechce, je povinný zrušenie smluvy, bez označenia príčiny, — do robotnickej legitimácie naznačiť

a robotník k cieľu tomuto legitimáciu zamestnávateľovi odovzdať je povinný.

§ 29. Tá stránka, ktorá zrušenie smluvy za bezsprávne považuje, musí svoju ponosu u vrchnosti za 48 hodín, od upovedomenia o zrušení rátať, oznámiť.

§ 30. Tá dôkladnosť, že zamestnávateľ smluvu s jedným alebo s viac robotníkmi správne zrušil, ešte neopravňuje ostatných robotníkov na zrušenie smluvy alebo na odoprenie plnenia práce.

Keď zamestnávateľ smluvu s jedným alebo s viac robotníkmi alebo robotníci so zamestnávateľom zrušili, v smluve solidárni robotníci sú oprávnení vystúpených spoločníkov nahradiť.

Keď robotníci práceschopných robotníkov na miesto vystúpených odporúčajú, zamestnávateľ takých prijať je povinný, keď ale robotníci za 48 hodín sa o to nepostarajú, zamestnávateľ má právo potrebné pomocné sily si zaopatriť. Jestli zamestnávateľ vystúpených robotníkov nenahradí, v tom páde, nakoľko mzda robotníkov v podiele z úrody bola ustálená, z toho podielu sa im ničoho srážať nesmie.

IV. odieľ. O splnení smluvy.

§ 31. Zamestnávateľ je povinný mzdu robotníka presne vyplácať a jeho prislúšnosti v množstve smluvou ustálenou a v zdravej akosti vydať.

§ 32. Nie je dovolené;

a) mzdu robotníkov a ich potravu za liehové nápoje, alebo za iný tovar zcela, alebo len čiastočne zameniť;

b) vyplácať s assignáciami;

c) nutiť robotníkov, aby potravné články, šatstvo ich nástroje u zamestnávateľa alebo u toho koho on označí, kupovali;

- d) od preddavku úroky a
- e) za preddavok zmenky brať,
- f) obnos za poistenie úrody zo mzdy robotníka sraziť.

§ 33. Je povinný zamestnávateľ v páde onemocneného robotníka z cudzej obce za 8 dní nechať liečiť a ho opatrovať a keď nemoc vyše 8 dní trvá, o tom predstavenstvo obce upovedomiť.

§ 34. Smluvní robotníci sú povinní na žiadosť zamestnávateľa a na čas v smluve určenej, so svojimi nástrojmi ustanoviť sa na miesto zamestnávateľom vyznačené a prácu dľa jeho rozkazov vykonávať.

§ 35. Keď mzda pri žatve v podiele z úrody bola vyjednaná a robotníci ich mzdu v peniazoch obsiahnuť chcú oprávnení sú túto ich žiadosť, po skončenej otáznej práce zamestnávateľovi na vedomie dať. Žiadať, aby sa im jedna časť v podiele úrody a druhá v peniazoch platila, nie je dovolené.

§ 36. Keď pre počasie práca nemôže byť započatá alebo sa musí pretrhnúť, robotníci bez dovolenia zamestnávateľa vzdialiť sa nesmia a ak sa v smluve na to zaviazali, sú povinní inú hospodársku prácu vybavovať, zamestnávateľ zase, ak je na to v smluve zaviazaný, povinný je robotníkov stravovať aj za čas zastavenia práce.

§ 37. Keď sa robotníci na miesto práce, bez ospravedlnenia neustanovia, má zamestnávateľ právo ich brachialnou mocou na miesto práce nechať doviešť.

§ 38. Keď robotníci započatie alebo dokončenie práce odopruť, budú trestaní dľa § 62-ho tohoto zákona.

§ 39. Keď robotníci, vzdor smluvnému usneseniu, bez svojich nástrojov alebo bez výpomocných robotníkov do práce len z toho cieľu sa dostavia, aby od zamestnávateľa väčšiu mzdu vynutili, budú trestaní dľa § 62-ho tohoto zákona.

§ 40. Keď zo smluvných robotníkov jeden, alebo viaceri, alebo všetci sa neustanovia na miesto práce, má právo zamestnávateľ na ich miesto iných najat.

§ 41. Zamestnávateľ má právo po výšku spôsobenej škody zadržať mzdu robotníkov, kauciu, iné príslušnosti a hnutelnosti, je povinný ale cieľom ustálenia tejto škody, rátając od zadržania behom 3 dňov obrátiť sa na patričnú vrchnosť. Pod titulom iných požiadavok nie je oprávnený k zadržaniu mzdy atď.

§ 42. Keď robotníci po ustanovení sa na miesto práce proti zamestnávateľovi majú ponosy sú oprávnení tieto u vrchnosti cestou ich dvoch povereníkov ústne oznámiť.

§ 43. Mzdy a požiadavky robotníka, pochádzajúce zo smluvy, nemôžu byť pre erárne alebo pre súkromné požiadavky zasekvestrované

§ 44. Keď v osobe majiteľa nemovitosti po uzavretí smluvy zmena uastúpi, prv ale než by sa práca bola započala, právny nástupca 6 mesiacov pred započatím práce oprávnený je smluvu zrušiť bez každej povinnosti na náhradu, ale trovy, spôsobené pri najatí do práce, je povinný robotníkom vynahradiť.

Tak podobne aj robotníci v páde takejto zmeny 6 mesiacov pred započatím práce oprávnení sú bez nárokov na náhradu smluvu zrušiť. Keď ale nástupca alebo robotníci smluvu nevypovedia, nástupca je povinný smluvu skrz jeho predchodcu uzavretú zadržať.

Ale keď zmena nastúpi v takom čase, keď už kontrakt zrušiť nemožno, právny nástupca ostáva bezprostredným dľžníkom vóči robotníkom, ale má právo svoje požiadavky požadovať na svojom predchódcovi.

§ 45. Keď nemovitosti pod spravovanie vňútorného správcu padnú, povinnosti právneho nástupcu prejdú na vnútorného správcu.

V. oddiel. O hospodárskych nádenníkoch.

§ 46. Smluva medzi zamestnávateľom a medzi nádenníkom môže byť aj ústne uzavrená. Ustalenie smluvných podmienok je predmetom voľného dohodnutia sa stranok. Smluvu, ktorú zamestnávateľ s takým nádenníkom uzavre, ktorý nemá robotnícku legitimáciu, nemôže byť pred správnu vrchnosťou uplatnená.

§ 47. Zamestnávateľ má právo nádenníka aj skrz svojho zamestnanca najat';

Nádenník aj skrz svojho poverenika má právo smluvu uzavrieť, keď skrz toho svoju robotnícku legitimáciu zamestnávateľovi odovzda.

§ 48. Nádenník, keď to zamestnávateľ žiada, musí mu pri najatí svoju robotnícku legitimáciu odovzdať. Zamestnávateľ je povinný odobranú legitimáciu zachovať a po skončení práce robotníkovi nazpät' dať. Keď sa legitimácia u zamestnávateľa ztratí, musí tento útraty vzniklé za vystavenie novej knížky snášať.

§ 49. Keď sa stránky ohľadom trvania prác ináč zrejme neusniesly, vždy sa má jednodenná práca rozumeť. Jestli sa stránky ináč usniesly pracovný deň robotníka sa počíta od východu slnka, až do západu slnka, v ktorom čase prislúcha nádenníkovi na odpočinok cez obed jedna hodina a od 15 apríla až do 30 septembra ešte aj ráno aj poobede jedna pol hodina.

§ 50. Zamestnávateľ je povinný najatému nádenníkovi jeho mzdu a všetky príslušnosti riadne a presne vydávať. — Nádenník je zase povinný tú prácu, na ktorú ho zamestnávateľ najal alebo kedby táto pre iné prekážky vykonávaná byť nemohla, aj inú hospodársku prácu, vykonávať. Jestli zamestnávateľ nádenníka takto zamestnávať nie je vstave, alebo ho zamestnávať nechce, musí mu mzdu v pomere skutočne vykonávanej práce, tak podobne aj obed a večeru vydať.

§ 51. Jestli bol nádenník aspoň na jeden mesiac najatý, vyjednatá práca pre prekážky vykonávaná byť nemôže, nádenník je povinný bars akú inú hospodársku prácu vykonávať. Keď ale príčina aspoň za jeden týždeň stále trvá, obe stránky môžu od smluvy odstúpiť.

§ 52. Jestli smluvu alebo zákonné nariadenie zamestnávateľ zruší, je povinný nádenníkovi všetku mzdu aj všetku mu zapríčinenú škodu vynahradiť.

§ 53. Keď sa nádenník bez ospravedlnenia na miesto práce neustanoví, môže byť brachialnou mocou ta privedený.

§ 54. Za tú škodu, ktorú nádenník zamestnávateľovi tým zapríčinil, že nie dľa rozkazu, to jest proti úprave pracoval, je úplne do výšky škody zodpovedný a zamestnávateľ jeho mzdu zadržáť je oprávnený, len že je povinný zamestnávateľ za 3 dni po zadržaní mzdy žalobu proti nádenníkovi u vrchnosti podať.

§ 55. Keď sa medzi stránkami ohľadom výšky dennej mzdy spor vyvinie a usnesenie sa ustáliť nedá, vrchnosť dennú mzdu dľa toho určí, čo sa v tom čase a v tom mieste alebo na okolí za podobnú prácu platí.

Meno a bydlisko zamestnávateľa	Dátum smluvy, druh a čas podujatej práce
<p>č. smluvy 150.</p> <p>STRAŽOVICE</p> <p>Posla Miroslav, st. úradník Čunelice</p> <p><i>[Signature]</i></p> <p>28/IV. 931 - 31/V. 931</p>	

Na mzdu sa vzťahujúce a podstatnejšie podmienky smluvy Má byť podpísané predstaven- stvom alebo zamestnávateľom	Ospravedlnenie plnenia alebo zrušenia smluvy Má byť podpísané zamest- návateľom

Meno a bydlisko zamestnávateľa	Dátum smluvy, druh a čas podujatej práce
FRANTISEK PAVLIČEK, majiteľ štuku a cihelný, A. ŠMÍČE U BRNA	20. 4. — 26. 10. 1932.

Na mzdu sa vzťahujúce a podstatnejšie podmienky smluvy Má byť podpísané predstaven- stvom alebo zamestnávateľom	Ospravedlnenie plnenia alebo zrušenia smluvy Má byť podpísané zamest- návateľom

Meno a bydlisko zamestnávateľa	Dátum smluvy, druh a čas podujatej práce

Na mzdu sa vzťahujúce a podstatnejšie podmienky smluvy Má byť podpísané predstaven- stvom alebo zamestnávateľom	Ospravedlnenie plnenia alebo zrušenia smluvy Má byť podpísané zamest- návateľom

Meno a bydlisko zamestnávateľa	Dátum smluvy, druh a čas podujatej práce

Na mzdu sa vzťahujúce a podstatnejšie podmienky smluvy Má byť podpísané predstaven- stvom alebo zamestnávateľom	Ospravedlnenie plnenia alebo zrušenia smluvy Má byť podpísané zamest- návateľom

Meno a bydlisko zamestnávateľa	Dátum smluvy, druh a čas podujatej práce

Na mzdu sa vzťahujúce a podstatnejšie podmienky smluvy Má byť podpísané predstaven- stvom alebo zamestnávateľom	Ospravedlnenie plnenia alebo zrušenia smluvy Má byť podpísané zamest- návateľom

Meno a bydlisko zamestnávateľa	Dátum smluvy, druh a čas podujatej práce

Na mzdu sa vzťahujúce a podstatnejšie podmienky smluvy Má byť podpísané predstaven- stvom alebo zamestnávateľom	Ospravedlnenie plnenia alebo zrušenia smluvy Má byť podpísané zamest- návateľom

Meno a bydlisko zamestnávateľa	Dátum smluvy, druh a čas podujatej práce
	<p>od 20/IV. do 26/XI. 1932.</p>

Na mzdu sa vzťahujúce a podstatnejšie podmienky smluvy Má byť podpísané predstaven- stvom alebo zamestnávateľom	Ospravedlnenie plnenia alebo zrušenia smluvy Má byť podpísané zamest- návateľom

Meno a bydlisko zamestnávateľa	Dátum smluvy, druh a čas podujatej práce

Na mzdu sa vzťahujúce a podstatnejšie podmienky smluvy Má byť podpísané predstaven- stvom alebo zamestnávateľom	Ospravedlnenie plnenia alebo zrušenia smluvy Má byť podpísané zamest- návateľom

Meno a bydlisko zamestnávateľa	Dátum smluvy, druh a čas podujatej práce

Na mzdu sa vzťahujúce a podstatnejšie podmienky smluvy Má byť podpísané predstaven- stvom alebo zamestnávateľom	Ospravedlnenie plnenia alebo zrušenia smluvy Má byť podpísané zamest- návateľom

Meno a bydlisko zamestnávateľa	Dátum smluvy, druh a čas podujatej práce

Na mzdu sa vzťahujúce a podstatnejšie podmienky smluvy Má byť podpísané predstaven- stvom alebo zamestnávateľom	Ospravedlnenie plnenia alebo zrušenia smluvy Má byť podpísané zamest- návateľom

